

Maade ikke alene vænnes til et lediggaaende Liv — thi jeg kalder Bagtjenesten en Lediggang — men tillige udsættes for Færet, som ere mangehaande, tror jeg, vi maa kunne enes om at slaa en stor tyk Streg over al Garnisonstjeneste. — Endnu er der eet væsentligt Punkt, og det er dette, at Krigsbestyrelsen har troet med Hensyn til Uddannelsen af de faste Befalingsmænd at burde tilraade os at vende tilbage til et Princip, som jeg troede var blevet skrinlagt ved Hærens Vedtagelse, nemlig det Princip, at Ingen skulde kunne blive en dygtig Soldat eller navnlig en dygtig Befalingsmand uden fra Børnsben at være opdragen dertil. Jeg tror, at dette hele Synspunkt blev faaledes belyst ved den tidligere Forhandling om Hærløven, at jeg ikke kunde vente, at det igjen skulde møde os. Den Betragtning af vort Forsvarsvesen, som ligger til Grund for vor nuværende Hærløve, og som jeg haaber fremdeles skal lægges til Grund for Hærløven, er jo den, at Forsvarstjenesten ikke i og for sig er en Fagstjeneste. Det er ikke et Hæver, hvortil de Vedkommende skulle voge op og uddannes i en særegen Korpsaand for at blive dygtige, men det er en Sag, som paahviler Enhver fra den Tid af, da hans Børnepligtsalder indtræder. Fra det Tidspunkt gjælder det om, at der gives ham Adgang til at skaffe sig al den Uddannelse og Dygtighed, som er fornøden. Forslaget gaar nu ikke alene ud paa at bevare Oleostolen for Underofficererne, hvilken Hærløven lod staa som midlertidig, men det gaar tillige ud paa at gjøre Officersstolen til noget Lifsvarende, at vende tilbage til det gamle Akademi, hvor de Vedkommende indtræde i 15 Aars Alderen og igjen udtræde i 18 Aars Alderen. Vi vilde da igjen faae Exempler paa Befalingsmænd i en saa ung Alder, som jeg ikke tror er egnet til at vække den fornødne Lidsid hos de indtalte Børnepligtige. — Jeg har nu nævnt de væsentligste af de Punkter, som jeg tror vil møde den mest bestemte Modstand fra denne Side. Jeg skal slutte med at sige, at ogsaa jeg alvorligt ønsker, at vi med Hensyn til denne Sag maa kunne komme til et Resultat, som er gavnligt for Fædrelandet, og som er gavnligt for hele Folkets Udvikling.

Sagde: forrige Gang, da der forelaa det høie Thing et Forslag til en Hærløve, tillod jeg mig allerede at udtale min afvigende Anskuelse fra dem, som hidtil have ligget til Grund for vor Hærorde, og hvad jeg havde at sige idag, gaar selvfølgelig i samme Retning. Men medens jeg paa den ene Side maa erkjende det for lidet nyttebringende at udtale Anskuelser, som dog ikke kunne vente i hvert Fald nuomstunder nogen Tilslutning hos det høie Thing, maa jeg paa den anden Side tillige erkjende, hvad den ærede første Læser saa varmt udtalte, den alvorlige Pligt, vi have til at søge at komme til Enighed om et

Spørgsmaal, hvorpaa der hvert Aar anvendes en saa uhyre Kapital af Landets Finantser, som der gjøres paa vort Forsvarsvesen, og hvor den nærmeste Fremtid endogsaa kan stille os og enhver Anden, der er meddelagtig i denne Gjærning, lige over for et saa stort Ansvar. Som Følge deraf følger jeg mig nærmest opfordret til at frasælde, hvad jeg havde tænkt at udtale, forsaavidt det vilde bringe Diskussionen ind i nye Retninger og bringe nye Spaltninger tilveie, hvor der destovæere allerede er Spaltninger nok. Men den ærede sidste Læser har fremsat adskillige Paastande, som jeg anser ikke alene for høist urigtige men tillige for i høi Grad farlige, og deriblandt een, som jeg bestemmt maa udtale mig mod, en Paastand af den Bestaafenhed, at hvis den skulde komme til fuld Anvendelse i vor Hærløve, saa stemmer jeg imod enhver, som helst Hærløve, for hvilken denne Paastand ligger til Grund. Det er den Paastand, at vi skulde kunne fastholde det brede Grundlag for Hæren, hele den store Børnepligtsmasses Uddannelse og det til samme Tid, som vi yderligere og yderligere indskrænkede Udgifterne. Dette er fuldstændigt umuligt, dersom vi ville have en Hær. Jeg kan ikke smigre mig med den Tro, at min Anskuelse skulde have nogen Vægt her i denne Sal, men jeg tør dog tro, at Historiens navnlig den nyere Krigshistories Vidnesbyrd, som vi have været om ikke Diendvidner til saa dog Tidens Vidner til, saavidt vi i Afstand have kunnet følge Begivenhederne, dog ikke maa have været fuldstændig betydningsløse i denne Sal. Hvorfor helst man vender Blikket hen til de senere Aars Krige, i vort eget Fædreland, i Amerika, Tydskland, Frankrig og Spanien, overalt vil man se, at det, hvorpaa det er kommet an, om en Hær har kunnet løse sin Opgave, ingenlunde hovedsagelig har været afhængigt af dens Antal eller dens Vaaben, nei, først og fremmest har det været afhængigt af dens Uddannelse og Disciplin. Det er en Kjendsgjærning, som man kan se stadfæstet i de frieste Stater, hvor Demokratiets Grundsaetninger have en langt ældre Jordbund og har haft en længere Tid til at udvikle sig og gjenemsføre sine Theorier i end her i Danmark. Jeg behøver ikke at minde om Bullsrund, men jeg vil gaa til det Land, som vi dog lidt se hen til, baade i dette og i andre Spørgsmaal, nemlig Frankrig. Hvor have ikke Frankrigs Republikanere dyrt maattet bøde for, at de have forfægtet de samme Anskuelser før den sidste Krig,

Rettelser.

Sp. 1935, Linie 19 f. n.: „sagde; og som“, læs: „sagde, og som“.
— 1937, Linie 6 f. o.: „“, der er den betroet“, læs: „“, der er det betroet“.